

La reinserció impossible

Fa set anys, *The guilty*, un sorprenent thriller danès, va demostrar-nos que amb pocs recursos, talent i un bon guió a vegades es pot atrapar més a l'espectador que amb molts cops d'efecte i parafernàlia buida. El protagonista de *The guilty* era el policia d'un servei d'emergències que rebia una trucada d'una dona que denunciava un segrest mentre compartíem la seva desesperada lluita contrarrelotge per localitzar la trucada i salvar la segrestada. La pel·lícula era el debut en la direcció del danès Gustav Möller, va aconseguir més de 40 premis internacionals i fins i tot va tenir un "remake" americà interpretat per Jake Gyllenhaal en el paper de l'agent de policia.

En la seva segona pel·lícula, el director danès utilitza elements que recorden poderosament el seu film de debut: tornem a tenir una protagonista omnipresent -en aquest cas no és un policia sinó una funcionaria de presons-, altra vegada l'economia de mitjans està al servei de la pel·lícula, i repetim un escenari pràcticament únic -enlloc de l'oficina del policia ara ens trobem en una presó d'alta seguretat. La clau de *Condenados* -una traducció força interpretativa del títol original *Vogter* (Guardià)- rau en la forma com Möller administra la informació que proporciona a l'espectador per jugar amb la tensió i les expectatives sobre els personatges. En el primer segment del film anem descobrint progressivament els elements definitoris del conflicte, amb reminiscències del passat que es projecten de manera dramàtica sobre el present. I en la segona part, la trama es desplega més orgànicament plantejant una sèrie de dilemes que també ens interpel·len.

La protagonista de *Condenados* és Eva, una funcionària de presons de la que pràcticament no sabem res. No veiem ni coneixem cap element de la seva vida quotidiana o personal. Només seguim la seva rutina diària, mecànica, sempre dins els murs de la presó on treballa. Descobrim que en el mòdul de presos no perillosos de la presó, Eva lidera dues activitats com un taller de ioga i unes classes de formació que busquen millorar la qualitat de vida dels presos i facilitar el seu retorn a la societat. Però, de sobte, l'arribada d'un nou reclus ho canviarà tot. La nostra protagonista sol·licitarà un trasllat al mòdul de presos perillosos on ha estat ingressat, i descobrirem les connexions personals d'Eva amb aquest intern. A partir d'aquí, la pel·lícula tractarà temes com la possibilitat de reinserció, la dificultat de tancar les ferides del passat o la venjança com a falsa via de catarsi personal.

CONDENADOS

Vogter

País: Dinamarca, 2024

Direcció: Gustav Möller

Guió: Emil Nygaard Albertsen, Gustav Möller

Intèrprets: Sidse Babbett Knudsen, Sebastian Bull Sarning, Dar Salim

Gènere: Drama, thriller

Durada: 100 min

Idioma: danès

Subtítols: castellà

Com a *The guilty*, allò que fa reconeixible l'estil visual de *Condenados* és la contenció formal i la capacitat del director perquè fem una immersió en l'ambient que ens està proposant. En aquest sentit, el nou film de Gustav Möller és un film força claustrofòbic, que ens fa percebre en primera persona l'ambient opressiu de la presó i les ferides emocionals dels seus protagonistes. La combinació entre el thriller d'intriga, el film de presons -que cinematogràficament és gairebé un gènere en sí mateix- i el drama psicològic funciona de manera força equilibrada i convincent.

Una de les claus de *Condenados* és sens dubte la interpretació central de Sidse Babbett Knudsen en el rol de la funcionària de presons. Tots la recordem en el paper de Birgitte Nyborg, la primera ministra danesa protagonista de *Borgen*, una de les millors sèries de la història de la televisió contemporània i un autèntic tractat de política i comunicació política. Al Truffaut la vam veure fa molt poc a *Presumpció d'innocència*, la pel·lícula judicial dirigida per Daniel Auteuil, i l'any passat a *Club Zero*, el film de Jessica Hausner. Knudsen demostra novament la seva versatilitat i maduresa. La seva interpretació és clau per sostenir la pel·lícula i transmetre'ns la complexitat d'un personatge que arrossega unes ferides emocionals molt fondes, de molt difícil cicatrització.

Paco Vilallonga

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona